

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

przy uczestnictwie Gminy Miasto K.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 sierpnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 26 października 2017 r., sygn. akt VII Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W złożonej skardze kasacyjnej skarżąca Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w K. powołała się na jej oczywistą zasadność, wynikającą z tego, że przepis art. 229 k.p.c. może mieć zastosowanie jedynie do przyznania faktów, nie można natomiast odnosić go do ocen prawnych. Uznanie, że wyrażona przez wnioskodawczynię ocena prawna, co do tego, że uzyskała ona posiadanie w złej wierze, ma bezpośredni i wiążący wpływ na ocenę sądu, było – w przekonaniu skarżącej – ewidentnie nieprawidłowe.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, powołanie się na przyczynę kasacyjną w postaci oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika wskazane w niej podstawy *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak w szczególności wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, i z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała przyjąć, by była ona – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Racją jest, że art. 229 k.p.c. ma zastosowanie do faktów, nie zaś ich kwalifikacji prawnej, ocena charakteru posiadania jako posiadania w złej albo dobrej wierze jest zaś oceną prawną (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1996 r., I CRN 222/95, OSNC 1996, nr 6, poz. 87, z dnia 13 stycznia 2005 r., IV CK 430/04, niepubl., i z dnia 23 października 2014 r., I CSK 728/13, niepubl., a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005 r., IV CK 133/05, niepubl.). Lektura uzasadnienia zaskarżonego postanowienia świadczy

jednak o tym, że Sąd Okręgowy, powołując fragment uzasadnienia wydanego w niniejszej sprawie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2017 r., II CSK 463/16, nie poprzestał na stwierdzeniu złej wiary wnioskodawczynie jedynie na podstawie przyznania (art. 229 k.p.c.). Orzekając w warunkach związania wykładnią Sądu Najwyższego (art. 398²⁰ k.p.c.) Sąd Okręgowy poddał natomiast samodzielnej analizie okoliczności towarzyszące objęciu w posiadanie urządzeń położonych na spornej działce przez poprzednika wnioskodawczynie i na tej podstawie uznał, że nastąpiło ono w złej wierze.

Sąd wskazał m.in., że własnościowy status działki był jawny, a zarazem długi okres korzystania z działki, jej funkcjonalne powiązanie z działką będącą w wieczystym użytkowaniu wnioskodawczynie, jak również brak sprzeciwu ze strony uczestnika, nie oznaczały posiadania w dobrej wierze. W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawczynie nie miała i nie mogła mieć błędnego przekonania o przysługujących jej uprawnieniach, przeciwnie – miała świadomość bezpodstawności posiadania i naruszenia praw uczestnika. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazano racji, które podważałyby te twierdzenia, a tym bardziej pozwalałyby je uznać za błędne w stopniu prowadzącym do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną.

Jakkolwiek orzekając w przedmiocie skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie bada podstaw kasacyjnych, trzeba nadto zauważyć, że w osnowie skargi, opartej wyłącznie na naruszeniu przepisu prawa procesowego (art. 229 k.p.c.), nie sformułowano żadnych zarzutów naruszenia prawa materialnego, które mogłyby uprawniać Sąd Najwyższy do kontroli kasacyjnej rozważań prawnych Sądu Okręgowego w kwestii dobrej albo złej wiary wnioskodawczynie przy objęciu posiadania służebności.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.